

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Principia Juris Canonici : Ex Libro ... Decretalium Gregorii
IX. Pontificis M / Antehac In Alma & Archi-Episcopali
Benedictina Universitate Salisburgensi**

König, Robert

Salisburgi, 1725

VD18 80460526

3. De Clericis conjugatis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61800](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61800)

Eod. Covar. in Clem. si furiosus p. 1. §. 1. n. 5. de Homicid. Gutierrez Canon. 99. c. 1. n. 43.

Textus, qui in contrarium allegati sunt, parum juvant: quoniam in iis Clerici concubinarii, aut fornicarii, sicut quoad se, quando peccatum occultum est, ita, quando hoc est notorium, quoad alios suspensi dicuntur, non proprie dicta suspensio est, sed improprie, quo modo accepta denotat simplicem prohibitionem vitandi scandalum, quod secum trahit publicum peccatum, quemadmodum Abbatissa. Clericos suspendere dicitur in *c. 12. de Majoribus & obed. P. Engel & Gonzal. ubi supra.* Taceo, quod prædicti SS. Canones in hac parte per consuetudinem, & dispositionem Tridentini abrogati sint, ut cum aliis testatur *Cæsar de Panimoll. decis. 149. n. 5.*

II *Alterum est: utrum supra enumeratis pœnis Concilii Tridentini solum Clerici proprie concubinarii, an verò alii quoque simpliciter incontinentes subjaceant?*

Pœnis illis Conciliaribus solos concubinarios proprie dictos subjacere expressè declaravit S. Congregatio Cardinalium ad Tridentin. *Sess. 24. c. 14.* sine dubio ideò: quia ipsum Concilium pœnas illas in Clericos concubinarios sub qualitate concubinatus constituit, neque ad alios incontinentes extensio facienda est, utpote in materia pœnali & odiosa. *arg. c. odia. 15. de R. J. in 6.* Præterea in hac sententia sunt. *Garz. de Benefic. p. 11. c. 10. n. 186. Aloyf. Ric. in Prax. fori Eccles. dec. 361. in fin. & resol. 307. n. 5.* quos refert, & sequitur *Cæsar de Panimoll. dec. 59. n. 27.*

Econtra quòd prædictæ pœnæ absolutè respectu omnium Clericorum incontinentium obtineant, ex Navar. docet *P. Engel h. r. n. 4.* & ex textu Concilii Tridentini magis relucet, cum verba ejus sint disjunctiva de Clericis, qui concubinas, seu fornicarias instar uxorum continuo detinent sive in domo sive extra,

& cum iis, concubinis videlicet, aut cum aliis mulieribus, de quibus haberi possit suspicio, *ullam consuetudinem*, adeòque etiam simplicem incontinentiam sine qualitate concubinatus habent. Idipsum confirmat praxis nostræ Germaniæ, in cujus Curiiis Episcopalis eodem modo contra Clericos fornicarios, ac concubinarios procedi solet.

Nec quempiam turbet declaratio Cardinalium à quibusdam in contrarium allata: quoniam hæc declaratio ex eo suspecta est, quòd generale Decretum Tridentini restringat, & ut fidem mereatur, in authentica forma cum sigillo solito, & subscriptione Emin. Cardinalis Præfecti ac Secretarii ejusdem Congregationis exhibeatur, oportet, ut *supra de Constitution. n. 7. ad fin.* probavimus. Neque hic locus est *cit. Reg. odia.* ex quo enim Conciliaris dispositio Clericos fornicarios ac simpliciter incontinentes comprehendit, nulla per interpretationem ad eos sit extensio.

Porro an pœna privationis fructuum à Concilio decreta debeatur ante omnem sententiam? disputat *P. Engl h. r. n. 5.* & resolutio desumi potest ex principiis traditis in *d. cit. de Constit. n. 24.*

TITULUS III.

De Clericis conjugatis.

SUMMARIA.

1. *Quid sit cœlibatus?* 2. *Quo jure injunctus sit Clericis?* 3. *Quo jure injunctus sit Clericis?* 4. *usque 8. Clerici majorum Ordinum nullo modo possunt contrahere matrimonium.* 8. *usque 13. Quid juris, si matrimonium contrahant Clerici in minoribus constituti?* 14. *Qua sit forma?* 15. *Quis finis? Quis effectus cœlibatus.*

Cœlibatus adeò in Clericis commendatur, ut etiam à conjugio, alioquin sancto, abstinere jubeantur. De cœlibatu igitur præsens ager Titulus.

§. I.

Cœlibatus hic accipitur pro vita, quæ agitur

zur sine conjuge, & vernaculâ vocitatur ein lediger / oder eheloser Stand.

§. II.

2 *Causa efficiens* cœlibatûs est jus, quod Clericis continentia necessitatem imponit. Ejus functiones videre est apud Gratianum in c. *Diaconus* 1. o. *Presbyteris* 8. *dist.* 27. *dist.* 28. *pene totâ dist.* 32. *totâ*: in Decretalibus c. *à multis* 9. *de Æt. & qualis. & ord. practic.* c. 1. 3. 4. 5. *h. t. c.* 1. & 2. *Qui Clerici, vel voventes matr. contrab. possunt.* in Trident. *Sess.* 24. *de Matrim. cau.* 9.

3 Inter partes dissidentes hæret: quo jure, & an etiam jure Divino Clericis Cœlibatûs injunctus sit?

Prima sententia cœlibatûm Clericorum juri Divino adscribit, eò quòd lex continentia in Divinorum Ministris, præsertim Sacerdotibus à tempore Apostolorum fuerit observata. Unde S. Hieronymus *Epist.* 50. *ad Pamachium*: *Christus virgo*, ait, *virgo Maria*, utriusque sexûs virginiam dedicavere. *Apostoli vel virgines, vel post nuptias continentis: Episcopi, Presbyteri, diaconi, aut virgines eliguntur, aut vidui, aut certè post Sacerdotium in æternum pudici.* neque extat exemplum, aut constitutio, quâ Clericis permissum fuerit post Clericatum uxorem ducere, etsi quandoque in Ecclesia Græca fuerit toleratum, ut uxoribus ante Clericatum ductis uterentur. c. *cum olim* 6. *h. t.* Ita Major. in 4. *dist.* 24. *q.* 2. *Petr. Barb. in rubr. ff. soluto matr.* & alii apud Sanchez *de matrim. lib.* 7. *disp.* 27. *n.* 4.

Alterâ, & verior sententia est, cœlibatûm SS. Ordinibus solo jure Ecclesiastico annexum esse: quia nullus est locus Scripturæ, vel Concilii, ex quo colligi possit, Clericis matrimonium jure Divino esse prohibitum. Deinde quia licet matrimonium muniis & officiis Ecclesiasticis impedimento sit, iis tamen non repugnat, aut certè alioquin in Ecclesia Orientali Clericis ante sacram ordinationem conju-

gatis usus matrimonii concedi non posset. Ad hæc in c. *Presbyteris* 8. *dist.* 27. & in Trident. *Sess.* 24. *can.* 9. *de Matrim.* vis dirimendi matrimonium, quam Ordo sacer habet, refunditur in *legem Ecclesiasticam*, & *Sacrorum Canonum diffinitiones*. Ita P. Engel *h. t. num.* 13. Sanchez *cit. disp.* 27. *n.* 5. & Suarez *de Relig.* *tom.* 3. *lib.* 9. *c.* 13.

Neque ex observantia à temporibus Apostolorum ad nostra tempora propagata inferri potest, obligationem cœlibatûs Ordinibus annexam, ex jure Divino dimanare, sed hoc solum, quòd ex Apostolorum instituto, & traditione originem, ac primordia sua ducat.

§. III.

Subjectum cœlibatûs sunt Clerici, qui legi continentia subjacent, & matrimonium contrahere prohibentur. Ubi Clerici positi in Ordinibus Majoribus secernendi sunt ab iis, qui constituti sunt Minoribus.

Clerici Ordinibus majoribus initiati, nempe Episcopi, Presbyteri, Diaconi, & Subdiaconi nec matrimonium validè imposterum celebrare, nec etiam in Latina, seu Occidentali Ecclesia matrimonio antecederet validè contracto licite uti possunt. c. *un. de vot.* in 6. & *jura n.* 2. *cit.* Nec obstat *Canon. Apost.* 5. prohibens, ne *Episcopus, aut Presbyter, aut Diaconus uxorem suam prætextu religionis abjiciat*: hoc namque intelligendum est quoad sustentationem, seu præstationem & provisionem alimentorum, supposito, quòd ante Clericatum eam duxerit, non verò quoad cohabitationem, & usum matrimonii.

Addidi in Ecclesia Latina Clericis uxoris conjugii usum denegari; nam in Græca, seu Orientali Ecclesia, quamvis post susceptos sacros Ordines uxores ducere non licuerit per c. *Nicana* 12. *dist.* 31. *c. si quis eorum* 7. *dist.* 32. *c. à multis* 9. *de Æt. qualis. & ord. practic.* tandem tamen concessum fuit, ut Clerici saltem antea ductis uterentur, eò quòd Ecclesia Ori-

Orientalis votum continentiae non admisit.
c. fin. dist. 3. l. c. cum olim. 6. h. t. c. quæsitum 7.
de Pœnit. & remiss. Sanchez de Matrim. lib. 7.
dist. 28. à num. 3. Azor. Instit. moral. lib. 13.
c. 12. q. 3. & 5. & ego infra ad tit. Qui Cle-
rici vel uxo. n. 8. & 9.

6 Porro si qui Clericorum in Subdiaconatu
 & aliis superioribus ordinibus uxores accepisse
 noscantur, ad dimittendas uxores, & pœni-
 tentiam de scelere commisso agendam per sus-
 pensionis, & excommunicationis sententiam
 compellendi sunt *c. 1. h. t.* imò ipso jure sunt
 excommunicati. *Clem. un. de Consanguin. &*
affini. Præterea fiunt irregulares, ita ut neque
 in susceptis ordinibus ministrare, neque ad al-
 tiores promoveri queant. *c. 2. qui Clerici vel*
uox. reddunt suspecti de hæresi, ita ut con-
 tra eos procedi possit per Inquisitores S. Offi-
 cii. *Andr. Vallens. h. t. n. 6. Diaz. in Pract. crim.*
can. c. 80. n. 3. Cæsar de Panimoll. dec. 65.
n. 6. si virginem sub figura. ac prætextu ma-
trimonii violaverint, mulctantur etiam pœnâ
stupri. Farinac. in tit. de Delict. carn. q. 138.
n. 99. Vallens. cit. n. 6. denique beneficiis,
si quæ habent, privantur c. decernimus. 2. c.
de iis. 5. c. Presbyter. 9. dist. 28.

Dissentunt verò DD. utrùm ipso jure, an
 per sententiam Judicis hæc privatio inducatur?

7 Prius placuit Panormitano ad *c. 1. h. t. n. 27.*
Farinac. in tit. de Delict. carn. q. 138. n. 98.
Covar. de Sponsal. p. 2. c. 6. §. 3. & Cæsari de
Panimoll. cis. dec. 65. n. 4. ideo: quia Benefi-
ciatus curatus intrudens se in alterum benefi-
cium aequè curatum, primò ipso jure priva-
tur, quamvis affectu secundi sit irrita. c. cum
qui 18. de Prabend. in 6. ubi ratio redditur;
 quòd non deceat, ut invalor melioris condi-
 tionis sit, quàm is, qui justè alterum benefi-
 cium accepit. Ergo similiter Clericus temerè
 & invalidè contrahens matrimonium ipso jure
 privatur beneficiò, quòd antea possedit, ne
 melioris sit conditionis, quàm Clericus ille,

qui licitè & validè matrimonium contrahit;
 & beneficium ipso jure amittit.

Sed contrarium, & posterius omninò ten-
 endum est propter textum *c. si qui 1. h. t.* qui
 jubet, constitutos in minoribus compelli ad
 beneficia relinquenda, constitutos verò in
 Majoribus ad uxores dimittendas, & agen-
 dam pœnitentiam per *sententiam suspensionis*
& excommunicationis; luculentò argumentò,
 quòd ergo ipso jure privati non sint beneficio,
 à quo per sententiam suspendendi, postquam
 matrimonium contrahere attentarunt. *Gloss.*
fin. in cit. c. 1. h. t. Sanchez lib. 7. de matrim.
dist. 43. n. 4. Garz. tr. de Benefic. p. 11. c. 8.
n. 17. & cum his Pirrhing h. t. n. 18.

Argumentum oppositum parùm stringit:
 etenim licèt in adducto casu videre liceat pari-
 tatem rationis, attamen casuum est diversitas,
 & leges pœnales etiam ob paritatem rati-
 onis extendendæ non sunt, nisi necessitas
 cogat, & alioquin iniquitas, contradictio
 jurium, vel aliud absurdum sequeretur.

Clerici in Minoribus constituti valide qui-
 dem & licitè matrimonium contrahere pos-
 sunt, eò ipsò tamen quòd de præsentì contra-
 hant, statui Clericali renuntiâsse censentur, &
 pene in omnibus pro Laicis habentur per *c. ex*
parte 9. h. t. c. un. h. t. in 6. Hinc

I. Clerici conjugati ad beneficia Ecclesia-
 stica obtinenda sunt inhabiles, & obtentis pri-
 vantur, eò quòd in eorum conversatione ma-
 le concordet cythara cum Psalterio, neque de-
 beat stipendium ab Ecclesia accipere, qui
 propter uxorem non potest ampliùs liberè
 Ecclesiæ deservire. *c. si qui 1. c. sanè 2. c. quod*
à te. 3. c. diversis. 5. c. cum decorem 8. h. t.
 Quamobrem etiam amittunt gratias exspe-
 ctativas, accessus, regressus & alia quæcunque
 jura ad beneficia Ecclesiastica. *Gloss. in c. un.*
V. clericalis. h. t. in 6. cum jus ad rem facilius
amittatur, quàm jus in re arg. c. quemadmo-
dum 25. de Furejur. uti etiam pensiones Eccle-
 sia-

fiasticas, utpote quæ locò beneficii succedunt. Rotap. 8. dec. 33. n. 2. Puteus lib. 2. dec. 449. Barb. add. c. si qui. I. h. t. n. 4. & 6. Neque ea recuperantur, etiamsi uxor ante consummatum matrimonium moriatur, aut religionem profiteatur; cum jus semel extinctum non reviviscat cessante causâ, quâ extinctum est arg. c. quàm periculosum. 8. causâ 7. q. 1. Clem. gratia 4. de Rescript. Pirrhing. h. t. n. 13. Aliud dicendum de Sponsalibus de futuro, ut quæ non tam ponunt matrimonium, quàm spem ejus.

9 *Controvertitur I.* Utrum cum Clericis conjugatis ad obtinenda, vel retinenda beneficia Episcopis dispensare possit?

Affirmativam colorare videntur primò c. Joannes 7. h. t. in quo supponitur, Clericum uxoratum aliquando posse habere beneficium Ecclesiasticum. Secundo c. Salonitane 24. dist. 63. ubi conceditur Episcopo dispensatio cum deposito ab ordine & officio: nec non c. ad audientiam. 12. de Homicid. juxta quod Episcopus potest dispensare cum homicida, & irregulari ad beneficium simplex obtinendum. Quorum textuum vis, ut magis pateat, inde ita arguitur: *cui licet, quod est plus, licet utique, quod est minus.* c. 53. de R. J. in 6. Ergo si Episcopus cum deposito, homicida, & irregulari in ordine ad beneficium, quod utique plus est, dispensare potest, æquè ipsi cum Clerico conjugato, quod minus est, dispensandi potestas competere debet.

Verùm hæc sententia ab omnibus exploditur, & meritò: quia inferior, qualis est Episcopus, contra SS. Canonum decreta dispensare non potest, nisi id ei expressè, vel saltem tacite concessum reperiat per c. inferior. 16. de Majorit. & Obed. & ibi P. Engl. n. 48. & 49. tantùm autem abest, ut in hoc passu ullibi SS. Canones Episcopis dispensandi facultatem concesserint, ut perspicuè potiùs denegârint, in c. si qui. I. c. sanè 2. c. diversis, s. h. t. Pirrhing ibid. n. 20.

Argumenta contraria quod attinet, ad primum Wagnereck & Gonzalez cum Gloss. ad c. Joannes. respondent, in eo Clericum uxoratum ex Pontificis, non verò Episcopi dispensatione beneficio Ecclesiastico gaudere posse, Alterum infirmâ laborat consequentiâ: ex quo in materia dispensationis, tanquam in materia exorbitante, supradicta regula cui licet non procedit, nec licet inferre à casibus permissis ad non permissos, tametsi casus permissi sint majores non permissis, est enim decantatissima regula: *quæ à jure communi exorbitant, nequaquam ad consequentiam sunt trabenda.* c. 28. de R. J. in 6.

Controvertitur II. Utrum Clerici minores matrimonium contrahendo beneficium obtenta amittant ipso jure, an verò primum per Judicis sententiam.

Gloss. in c. conjugatus. 5. V. ad sacros. de Convers. conjug. Rodriq. in Sum. tom. 1. c. 123. num. 1. & Alex. Carerius. lib. 3. de Sponsal. c. 3. concludunt, opus esse sententia Judicis, propterea: quia in c. quod à re 3. & c. diversis. 5. h. t. Clerici conjugati beneficiis spoliari, & privati jubentur verbis officium, & actionem, sive sententiam Judicis condemnatoriam significantibus. Unde ante ejusmodi sententiam beneficii permutatio, aut resignatio à Clerico conjugato facta valet: fructus ante eam percepti non sunt restituendi: neque ante hanc beneficium, cum nondum vacet, ab alio impetrari potest per ea, quæ tradidit Flamin. Paril. de Resignat. benefic. lib. 3. q. 16.

At contraria sententia, quòd Clerici Minores, si uxores acceperint, ipso jure excidant beneficiis Ecclesiasticis, satis clarè decisa est in c. si qui. I. h. t. quo Episcopis mandat S. Pontifex, ut Clericos uxoratos compellant ad relinquenda beneficia Ecclesiastica; quibus verbis, ut Gloss. notat. subinnuit, eos beneficiis jam privatos esse. Ratio duplex est. Prima: quia status conjugalis de jure est in compatibili-

his cum beneficio Ecclesiastico, consequenter Clericus, qui illum amplexatur, huic tacite sine iplo facto renuntiare censetur. *Alter*: quia beneficii concessio ex Ecclesie consuetudine continet tacitam conditionem: *si Clericus manserit in coelibatu*; ac proinde ea conditione non subsistente, beneficium statim valet, necessum est. Quapropter Clericus beneficium ita privatus id resignare, aut permutare nequit, fructus percipiendo graviter peccat, & perceptos à die initi matrimonii restituere tenetur: item beneficium tanquam vacans ab alio impetrari, eique saltem quoad titulum valide conferri potest. P. Engl. *h. t. n. 1. & 3.* Zoël. *n. 25.* Pirrhag *n. 11.* Gatz. *de Benefic. p. 11. c. 8. num. 1. & seq.* Cælar de Panimoll. *d. dec. 65. n. 19.* Sanchez *lib. 7. de Matrim. disp. 42. à n. 10.*

Neque hujus sententiæ veritas enervatur reatibus oppositis: quoniam accipiendi sunt de spoliatione, ac privatione non ipsius juris, seu tituli, sed de spoliatione, ac privatione facti seu possessionis beneficiorum, quæ, cum per contractum matrimonium ipso jure amissa sint, solum defacto, & injuste retinentur. arg. *c. cum nostris 6. c. literas 9. de Concess. prob. P. Engl. cit. n. 2. in fin.*

Controversia III. An Clerici Minores quoque beneficia amittant, si ob aliquod impedimentum dirimens invalidum contrahant matrimonium?

Prima & communior sententia affirmat cum P. Engl. *h. t. n. 3.* Wagnereck *ad c. 1. not. 4. Barb. ibid. n. 4. 5. & 9.* modò non sit nulliter contractum ex defectu consensûs, ut si contrahens fuerit amens, impubes, aut metu coactus ad contrahendum. Idem Barb. *n. 10.* Ratio capitalis est: quia ex intentione Clericorum nubentium status incompatibilis assumptus est, adeoque juris interpretatione beneficium ipsò factò renuntia um intelligitur arg. *n. super 4. de Bigam. non ordin.* ubi propter

effectum seu intentionem cum opere subsecuto quis inter bigamos reputatur, etsi revera bigamus non sit, & certè in jure frequens est, ut non ad validitatem, & veritatem rei, sed potius ad effectum operis subsecuti attendatur.

Alter, & verior sententia negat cum Less. *de F. & F. lib. 2. c. 34. n. 113.* Sanchez *lib. 7. de Matrim. disp. 43. n. 3.* Layman *in Theol. mor. lib. 4. tr. 2. c. 14. n. 7.* aliisque. *Primò* quia in sæpe cit. *c. si qui. 1. h. t.* difertè caveatur, ut Clerici conjugati ad relinquenda beneficia Ecclesiastica, & retinendas uxores compellantur; quæ ordinatio profectò solum Clericos ligatos matrimonio validò concernit, adeoque ad Clericos matrimonio invalidò irretitos tanquam odiosa porrigi non debet. *Secundò* quia non prestat impedimentum, quod de jure non sortitur effectum. *c. 52. de R. F. in 6.* cum ergo ex supposito ejusmodi matrimonium nullum sit, non inducit juris effectum. *Tertio* quia tales Clerici, quanquam statum cum beneficiis incompatibilem assumere attentaverint, hunc tamen revera, cum matrimonium invalidum sit, non assumpserunt, & propterea etiam beneficiis efficaci & absolutâ voluntate non renuntiârunt, hoc ipsò, quòd eorum attentatio effectum sortita non sit.

Et ex his ruit negantium fundamentum, nam talis intentio, ac conatus est inefficax, & voluntas inefficax non reputatur pro facto, quando versamur in odiosis, vel impedimentis incurrendis, nisi id jure expressum habeatur.

II. Clerici conjugati exuuntur omnibus penè privilegiis Ordinis clericalis. *c. Joannes 7. h. t.* atque ea de causa ad tributa, collectas vectigalia, gabellas, aliasque exactiones seculari Magistratui solvendas obligantur. *c. ex parte 9. & ibi Panorm. h. t. c. in. 4. in caseris Eod. in 6.* Covar. *var. resol. c. 3. in. 6. & 7.* Sanchez *lib. 7. de Matrim. disp. 16. n. 16.*

C

Gau

Gaudent tamen privilegiò canonis, & fori, si modò cum una, eaque virgine contraxerint, ac habitum, tonsuramque clericalem deferant *d. c. un. & quod Trident. sess. 22. de Reform. c. 6.* addit, alicujus Ecclesiæ servitio, vel ministerio ab Episcopo deputati, eidem Ecclesiæ deserviant, vel ministrent.

13 Vehementer inter DD. *disceptatur*: num Clerici, qui prædicta requisita habent, solùm in criminalibus, an verò etiam in civilibus causis privilegiò fori gaudeant?

Qui privilegium hoc restringunt ad causas criminales, moventur textu *d. c. un.* in quo postquam Pontifex Bonifacius VIII. constituit, *hujusmodi Clericos conjugatos pro commissis ab eis excessibus & delictis trahi non posse criminaliter*, ad vindictam scilicet publicam, aut civiliter, ad privatum scilicet alterius interesse, ad iudicium seculare, in fine conclusit: *in cæteris autem, si vestem & tonsuram deferant, eos gaudere volumus privilegiò clericali.* Et licet Trident. in *d. sess. 23. c. 6.* Clericos conjugatos Clericis non conjugatis voluerit esse pares in illis requisitis, noluit tamen esse pares in privilegiis, dum respectu illorum innovat antedictam constitutionem Bonifacii VIII. Ratio, ob quam Pontifex solas causas criminales excepit, fuit, ut consuleret honori, & reverentiæ Ordinis clericalis. Panorm. in *cit. c. Joannes 7. num. 3.* Joan. Andr. in *d. c. un. num. 2.* Bordon. de *Privil. Cleric. c. 7. num. 6. & seqq.* Alter. de *Censur. rom. 1. lib. 5. disp. 16. c. 1.*

Qui privilegium fori ad causas quoque merè civiles extendunt, similiter se fundant in textu *d. c. un. h. t. in 6.* eò quòd in isto S. Pontifex declaret, ad hos Clericos conjugatos extendi privilegium Concilii Parisiensis, quod habetur in *c. nullus. 2. de Foro compet.* & est universale tam quoad causas civiles, quàm criminales. Nec contrarium suadent verba textus.

pro commissis ab eis excessibus, vel delictis, & alia: in cæteris autem eos gaudere volumus privilegiò clericali: quippe priora stant demonstrativè, ex quo causa criminalis est majoris præjudicii, quàm civilis: posteriora verò restrictivè, quoad alias exemptiones, & privilegia clericalia. Rice. p. 3. dec. 720. n. 5. Gavant. in *Enchir. seu Manual. Episcop. in V. Clericus num. 84.* Bonacin. in *Bulla Cæna punct. 3. num. 3.* Diana *Resol. moral. p. 2. tr. 2. de Immanit. Eccles. resol. 50.* Alex. Spetell. dec. 2. num. 125. Carol. de Grass. de *Effect. clericat. eff. 1. num. 81.*

Nos hic liberrimum cuique relinquimus statuendi arbitrium, quid ex utraque parte libuerit: nam quamcunque quis elegerit opinionem, non errabit. Sanè in nostris partibus juri hæc ob multitudinem Clericorum vix usus est.

§. IV.

Forma coelibatùs stat in continentia à conjugio, seu in vitæ statu conjugis experte.

§. V.

Finis, ob quem Ecclesia Clericos coelibes voluit, est, ne alligati uxori, & oneribus conjugii implicati à muniis, & officiis Ecclesiasticis impediuntur.

§. VI.

Effectus coelibatùs sunt, I. ut possideamus corpus nostrum in sanctificatione, & honore: I. ad *Thessal. c. 4. v. 4.* II. Facultatem præbet sine impedimento Dominum observandi, & meditandi cœlestia, dum econtra conjugium, ejusque usus mentem hominis ad inferiora deprimit; quemadmodum docet Apostol. I. *Cor. 7. v. 32. & 33.* qui sine uxore est, sollicitus est, quæ Domini sunt, quomodo placeat DEO: qui autem cum uxore est, sollicitus est, quæ sunt mundi, quomodo placeat uxori, & divi-

sus est.